

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Wojewody Lubuskiego

NK-I.4131.22.2023.ASz

z dnia 23 lutego 2023 r.

Rada Powiatu Słubickiego

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526)

stwierdzam nieważność

§ 2 ust. 2 pkt 3; § 2 ust. 3 pkt 2 w zakresie słów: „i wzorowe zachowanie” ; § 5 ust. 1, ust. 2 i ust. 4 "Regulaminu przyznawania stypendium i nagrody Starosty Słubickiego" stanowiącego Załącznik do uchwały Nr XLVII/276/23 Rady Powiatu Słubickiego z dnia 24 stycznia 2023 r. zmieniającej Regulamin przyznawania stypendium i nagrody Starosty Słubickiego oraz pkt 5 Załącznika nr 1 do Regulaminu "Wniosek o przyznanie stypendium/nagrody Starosty Słubickiego" do przedmiotowej uchwały.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 24 stycznia 2023 r. Rada Powiatu Słubickiego podjęła uchwałę Nr XLVII/276/23 zmieniającą Regulamin przyznawania stypendium i nagrody Starosty Słubickiego (dalej uchwała). Zgodnie z § 1 uchwały nadano nowe brzmienie załącznikowi, stanowiącemu Regulamin przyznawania stypendium i nagrody Starosty Słubickiego (dalej Regulamin). Na podstawie § 3 ust. 2 Regulaminu wprowadzono Załącznik nr 1 „Wniosek o przyznanie stypendium/nagrody Starosty Słubickiego”.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 25 stycznia 2023 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdza, iż § 2 ust. 2 pkt 3, § 2 ust. 3 pkt 2 w zakresie słów: „i wzorowe zachowanie”, § 5 ust. 1, ust. 2 i ust. 4 Załącznika do uchwały oraz pkt 5 Załącznika nr 1 do Regulaminu istotnie naruszają prawo, tj. art. 90t ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230, dalej u.s.o.) poprzez: uzależnienie udzielenia stypendium/nagrody Starosty Słubickiego od oceny z zachowania, możliwość wstrzymania stypendium w przypadku rażącego naruszenia etyki uczniowskiej oraz przyznanie Starości Słubickiemu prawa do podejmowania decyzji w sprawach nieuregulowanych w Regulaminie.

W ocenie organu nadzoru uzależnienie udzielenia stypendium od oceny z zachowania (§ 2 ust. 2 pkt 3, § 2 ust. 3 pkt 2 w zakresie słów: „i wzorowe zachowanie” Regulaminu oraz pkt 5 załącznika nr 1 do Regulaminu) narusza w sposób istotny przepis art. 90t ust. 4 u.s.o., zgodnie z którym w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1 (regionalne lub lokalne programy

wspieranie edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze. Stanowisko organu nadzoru znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądów administracyjnych (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z 4 grudnia 2019 r., sygn. akt II SA/Rz 1147/19, LEX nr 2785936; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z 26 czerwca 2019 r., sygn. akt IV SA/Po 322/19, LEX nr 2696191). Sądy administracyjne słusznie wskazują, że ocena z zachowania nie może stanowić przesłanki przyznania pomocy (stypendium oraz nagrody) na podstawie art. 90t ust. 4 u.s.o., albowiem przepis ten *expressis verbis* stanowi, że stypendium jest formą wsparcia adresowaną do „uczniów uzdolnionych”. Zatem w świetle uregulowań art. 90t ust. 4 w zw. z ust. 1 pkt 2 u.s.o. - jedynie kryterium bycia uczniem uzdolnionym, posiadającym konkretne osiągnięcia lub wyniki w nauce, powinno stanowić podstawę do wsparcia jego edukacji. Przywołane przepisy nie wskazują na inne kryteria, czy też cechy, które pozwalałyby na rozróżnienie uczniów. Rada Powiatu nie może zatem wprowadzać żadnych dodatkowych kryteriów, w tym związanych z oceną z zachowania.

Za podjęty z przekroczeniem delegacji ustawowej należy uznać § 5 ust. 1 Regulaminu, dopuszczający możliwość wstrzymania stypendium w przypadku rażącego naruszenia etyki uczniowskiej. Organ nadzoru wskazuje, że na podstawie art. 90t ust. 4 u.s.o. organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego został upoważniony wyłącznie do określenia szczegółowych warunków udzielania pomocy, jej formy i zakresu oraz trybu postępowania. W ocenie organu nadzoru jakiegokolwiek regulacje związane np. z pozbawieniem stypendium, jego zawieszeniem czy wstrzymaniem nie mieszczą się w żadnej z powyższych kategorii. Zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, ze zm., dalej Konstytucja RP), organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, a w oparciu o art. 94 Konstytucji RP organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Podjęcie przedmiotowej uchwały z przekroczeniem delegacji ustawowej stanowi istotne naruszenie prawa. Stwierdzenie nieważności § 5 ust. 1 Regulaminu skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności również ust. 2 - z uwagi na zawarte w nim odesłanie do ust. 1.

W ocenie organu nadzoru za niezgodny z zakresem delegacji ustawowej należy uznać również § 5 ust. 4 Regulaminu, zgodnie z którym w sprawach nieuregulowanych w regulaminie ostatecznie decyzję podejmuje Starosta Słubicki. Jak wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie w wyroku z 4 grudnia 2019 r. w sprawie o sygn. akt II SA/Rz 1147/19 (LEX nr 2785936) użycie sformułowania „w sprawach nieuregulowanych” budzi poważne wątpliwości, co do zakresu przedmiotowego podejmowanych decyzji. Należy mieć na uwadze, że wyłącznie organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego jest właściwy do określenia szczegółowych warunków udzielenia pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu

terytorialnego, formy i zakresu tej pomocy oraz trybu postępowania w tych sprawach. Z tego powodu upoważnienie Starosty Słubickiego do podejmowania decyzji w sprawach nieuregulowanych w Regulaminie można uznać za nieuprawnioną na gruncie obowiązujących przepisów subdelegację kompetencji prawotwórczych.

Niezależnie od powyższego, organ nadzoru wskazuje, że treść merytoryczna została przeniesiona z uchwały do załącznika, jak również wprowadzono załączniki do załącznika. Powyższe narusza zasady rzetelnej legislacji oraz powoduje, że uchwała – będąca aktem prawa miejscowego – jest mało czytelna i może powodować wątpliwości interpretacyjne. Należy mieć na uwadze, że zgodnie z § 29 w zw. z § 143 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie zasad techniki prawodawczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 283) w załączniku do aktu prawa miejscowego nie powinno zamieszczać się treści merytorycznych, podstawowych. Nie należy również wprowadzać załączników do załączników, gdyż jeszcze bardziej utrudniają one zrozumienie i stosowanie przepisów oraz ich powoływanie (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z 5 lipca 2005 r., sygn. akt III SA/Kr 393/05, LEX 879364, komentarz do § 29 [w:] Grzegorz Wierczyński, Redagowanie i ogłaszanie aktów normatywnych. Komentarz, Warszawa 2016, ss. 215-217).

Mając na względzie powyższe, należało orzec jak na wstępie.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 80 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu powiatu wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Paweł Witt

Dyrektor

Wydziału Nadzoru i Kontroli